

ἀρπαγῆς καὶ ἰδίᾳ τῶν Ἀρματωλῶν, ὧν ἐπάγγελμα ἦτο τὸ διὰ τῆς ληστείας ζῆν. Μεγάλως δ' ἐπέδρασαν ἐπὶ τῶν ὄρειων ἐκείνων παλληκαρίων τὰ ἀπλοῖκά ἦθη καὶ ἡ βαθμιαία ἀνάπτουσι τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἐκείνων.

Πολλὰ ὁμοίως χωρία ἦσαν τεθειμένα ὑπὸ τὴν προστασίαν ὑψηλῶν τινῶν ἀτόμων τῆς Αὐλῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπλήρωνον ὄρισμένον τινὰ ἐτήσιον φόρον καὶ ἀπῆλθον πλείονος ἐλευθερίας· οὕτω τὸ Μέτσοβον λ. χ. ἀνήκεν εἰς τὸν Μουφτὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Ζαγορά εἰς τὴν μητέρα τοῦ Σουλτάνου καὶ καθεξῆς.

Κατὰ μικρὸν δὲ προήχθη ἡ νηματουργία καὶ ἡ βαφικὴ, ἀριστὸν δὲ παράδειγμα τῆς προόδου τῶν δύο τούτων τεχνῶν παριστῶσι τὰ ἐργαστήρια τῶν Ἀμπελακίων. Τὰ περίφημα ταῦτα ἐργαστήρια ἦσαν 24 τὸν ἀριθμὸν καὶ ἀνταπεκρίνοντο μετὰ τῆς Λειψίας, Δρέσδης, Βιέννης καὶ ἄλλων πόλεων ὅπου εἶχον πρακτορεῖα. Τὸ 1790 ὁμοίως συνεταιρίσθησαν ὅλα ταῦτα τὰ ἐργαστήρια, οἱ δὲ ἀρχηγοὶ αὐτῶν κατέθεσαν περὶ τὰς 600 χιλ. γροσίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὡς κεφάλαια καὶ ἤρχισαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ ἐργάζονται καὶ νὰ παρέχωσι τὰ προϊόντα τῆς ἐργασίας τῶν πρὸς πώλησιν· πρὸς τούτοις δὲ ἐξέλεξαν τρεῖς διευθυντὰς τῆς ἐργασίας ἐν Ἀμπελακίῳ καὶ τρεῖς ἀντιπρόσωποι ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Βιέννην. Ὁ συνεταιρισμὸς οὗτος τῶν Ἀμπελακιωτῶν τοσοῦτον ἐξέπληξε τοὺς περιηγητὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὥστε εἰς ἐξ αὐτῶν ἔγραφε «Δὲν θέλω ποτὲ λησμονῆσαι ὅσα εἶδον εἰς τὰ Ἀμπελάκια καὶ τὰ περίξ αὐτῶν πολυανθρωπίαν διατηρουμένην ἐκ τῶν προϊόντων τῆς βιομηχανίας τῆς καὶ παρέχουσιν ἐν μέσῳ τῶν βράχων τῆς Ὀσσης, τὸ συγκινητικὸν θέαμα οἰκογενείας ἀδελφῶν καὶ στενῶν φίλων ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀρμονίᾳ ἠνωμένων· βλέπει τις ἐκεῖ τὴν φιλεργίαν συνάμα καὶ τὸν πρὸς τὰ γράμματα ἔρωτα· ἅπαντα τὰ εὐγενῆ αἰσθητάματα πᾶσαι αἱ ὑψηλαὶ καὶ φιλελεύθεροι ιδεαὶ ἀναφύουσιν ἐν ἐδάφει πρὸ αἰῶνων ὑποτεταγμένῳ . . .» (1) Κρίνομεν

(1) Ἴδε τὴν ὥραιαν διατριβὴν Περὶ τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἐμπο-